MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
ROBERT G MANGION

Seduta ta' l-10 ta' Dicembru, 2013

Citazzjoni Numru. 100/2013

A B C D
vs
E D

Il-Qorti,

Preambolu.

Rat ir-rikors guramentat tal-24 ta' Mejju 2013 ipprezentat mill-attrici A B C D A permezz tieghu ippremettiet u talbet is-segwenti:-

"1. IlA hija kienet fil-31 ta' Marzu 2011 fir-Registru tal-belt ta' Aanoning Aema belt hija maghrufa wkoll bhala Shem Yang gewwa r-RepubbAka tac-Cina kkuntrattat zwieg civiA mal-konvenut Aema zwieg gie sussegwentement irregistrat fir-Registru PubbAku ta' Malta fis-6 ta' Mejju 2011 numru progressive ta' registrazzjoni 374/11 u dan skont kif jidher fl-anness

dokument, A. IlA sfortunatament fic-certifikat taz-zwieg ikkuntrattat mill-kontendenti gewwa c-Cina mhux a disposizzjoni tal-esponenti bilA nzamm illegalment mill-intimat wara A dan kecca All-esponenti mid-dar matrimonjaA s-sena A ghaddiet u baqa' qatt ma rritornah Alha jew almenu ta kopja tal-istess;

2. IlA l-kontendenti ma kellhom l-ebda tfal minn dan iz-zwieg u kienu nfirdu de facto minn xulxin circa sena ilu u bhaAssa hemm pendenti proceduri quddiem il-Qorti tal-Familja A permezz taghhom l-intimat qieghed jitlob spearazzjoni gudizzjarja minn ma' l-esponenti, rikors numru 40/13AL bl-ismijiet inverse;

3. IlA l-kontendenti jew min minnhom taw il-kunsens taghhom ghal kuntratt taz-zwieg bl-eskluzzjoni posittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjaA jew ohrajn tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg u zzewget All-intimat bi skop qarrieq kif ukoll b'rikatti b'kollox kif jigi ppruvat fid-dettal waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

4. IlA in oltre l-kunsens tal-partijiet jew min minnhom ghal dan iz-zwieg kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjaA taghha jew b'anomaAja psikologika serja A taghmilha mpossibbA ghal dik il-parti A taqdi l-obbAgazzjonijiet taz-zwieg;

5. IlA in oltre l-partijiet jew min minnhom ma kellhomx fi zmien A sari z-zwieg setghat intelletwaA jew ta' rieda bizejjed biex jinholoq kunsens ghaz-zwieg;

6. IlA fl-ahhar nett il-kunsens tal-esponenti inkisseb bi vjolenza, sew fizika sew moraA, jew biza' kif jigi spjegat dettaljatament waqt il-kawza.

Ghaldaqstant l-esponenti ghar-ragunijiet premessi u ghal dawk A jirrizultaw waqt it-trattazzjoni tal-kawza jitlob bir-rispett Al din l-OnorabbA Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeciedi ghar-ragunijiet premessi jew ghar-ragunijiet ohra imsemmija fil-Kap 255 tal-Agijiet ta' Malta A z-zwieg bejn il-partijiet huwa null u bla effett ghal finijiet u effetti kollha tal-Agi;

2. Tawtorizza All-attrici tirregistra fir-Registru PubbAku s-sentenza eventwalment moghtija minn din il-Qorti."

Rat il-Asta tax-xhieda u nota ta' dokument tal-attrici.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut A permezz taghha issottometta:-

"1. IlA filwaqt ilA l-eccipjenti jaqbel ilA z-zwieg celebrat bejn il-partijiet ghandu jigi dikjarat null u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-Agi, madanakollu, dan minhabba ragunijiet u nuqqasijiet imputabbA All-attrici rikorrenti, u dank if ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

2. IlA jsegwi ghalhekk ilA l-eccipjenti m'ghandux ibaghti spejjez ta' dawn il-proceduri;

3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri permessi mil-Agi".

Rat il-Asta tax-xhieda tal-konvenut.

Rat l-atti.

Rat A l-kawza thalAet ghallum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat.

Provi.

Verzjoni tal-Attrici.

Fix-xhieda taghha l-attrici tispjega ilA hija giet ghall-ewwel darba Malta fis-sena 2004 wara A kienet iddivorzjat fil-pajjiz tal-origini taghha minn zewgha. Minn dak iz-zwieg kellha tifel A llum ghandu erbgha u ghoxrin sena. Hija tghid A kienet telqet minn pajjizha u giet Malta peress A zewgha kien kontinwament jeddidha bi vjolenza anke

wara A ddivorzjaw. Iddecidiet ghalhekk ilA titlaq u habiba taghha semmitilha Al Malta. Giet Malta u sabet tahdem. Fis-sena 2010 iltaqghet mal-konvenut u mill-ewwel bdew jghixu fAmkien. Sitt xhur wara izzewgu fic-Cina, gew lura Malta u l-attrici bdiet tippjana halA ggib hawn Malta Al binha.

L-attrici tispjega A l-problemi mal-konvenut bdew minn qabel ma zzewgu ghaAex beda jinsisti maghha A taghtih nofs id-dhul kollu taghha. Eventwalment beda johdilha il-qAegh kollu u l-attrici ma setghatx taghmel mod iehor ghaAex sostniet A kienet tibza A l-konvenut ihassar iz-zwieg u ma tkunx tista' tibqa' ghaddejja bil-pjan A ggib Al binha hawn Malta.

Wara A l-attrici u l-konvenut izzewgu, l-attrici mill-ewwel gabet hawn Malta Al binha u dahAtu f'istitut edukattiv l-ewwel sabiex jitghallem il-Angwa IngAza u mbaghad beda kors vokazzjonaA A minnu ghandu jiggrawda fi zmien qasir.

Ftit wara A binha beda l-kors vokazzjonaA il-partijiet kellhom argument kbir ghaAex l-attrici bdiet tirrifjuta A taghtih id-dhul kollu taghha mix-xoghol sakemm il-konvenut spicca A kecciha mid-dar matrimonjaA. Eventwalment il-partijiet isseparaw bonarjament u l-attrici irkuprat minghand il-konvenut parti mid-dhul taghha A kien hadilha.

Sussegwentement il-konvenut beda jedded All-attrici ilA huwa kien f'posizzjoni A jassigura t-tkeccija taghha minn Malta stante A ma baqghux jirrisjedu fAmkien. Fil-fatt il-konvenut kien ghamel rapprezentazzjonijiet All-awtoritajiet u eventwalment l-attrici kienet ser titkecca minn dawn il-Gzejjer izda hija appAkat ghall-istatus ta' refugjat u pendenti taA appAkazzjoni l-ordni ta' deportazzjoni giet sospiza.

L-attrici tiddikjara ilA hija izzewget All-konvenut mhux ghaAex kienet thobbu izda ghaAex kellha bzonn titlaq minn pajjizha u tigi tirrisjedi Malta fAmkien ma' binha.

Tghid ukoll A lanqas il-konvenut ma kellu intenzjonijiet tajbin meta izzewwigha ghaAex irrizulta A dan ghamlu sabiex johdilha id-dhul taghha mill-attivita' lavorativa taghha.

Verzjoni tal-Konvenut.

Il-konvenut jaghti verzjoni differenti minn dik tal-attrici. Jispjega A iltaqa' mal-attrici b'mod accidentaA f'hanut, bdew jitkellmu u ftehmu A jergghu jiltaqghu. Xahrejn wara l-attrici marret toqghod mal-konvenut.

F'Jannar tas-sena 2011 l-awtoritajiet Maltin ordnaw All-attrici sabiex titlaq minn Malta peress A l-visa taghha kienet skadiet. Il-partijiet kienu ilhom fAmkien circa sitt xhur. Skont il-konvenut l-attrici tkecciet minn Malta u kellha tmur lura fil-pajjiz tal-origini taghha. Il-konvenut ghamel rapprezentazzjonijiet mal-awtoritajiet Maltin sabiex jottjeni permess All-attrici sabiex tkun tista' terga tigi lura Malta pero' ma kellux success. Ghalhekk huwa haseb A l-uniku mezz biex il-konvenuta tigi lura Malta kien bilA jizzewwigha. Eventwalment il-partijiet izzewgu fil-pajjiz tal-origini tal-attrici u l-konvenut gie lura Malta bid-dokumentazzjoni relativa u ha hsieb A jirregistra z-zwieg taghhom hawn Malta. Sussegwentement l-attrici irritornat Malta f'Lulju 2011 u regghu bdew jirrisjedu fAmkien fl-appartament tal-konvenut.

Il-konvenut xhed ilA meta iben l-attrici gie Malta sabiex jibda jitghallem il-Angwa IngAza, l-agir tal-attrici fil-konfront tieghu mar ghal aghar. Skont il-konvenut l-attrici saret aggressiva u intolleranti. Spiss kien qed ikun hemm incidenti gravi bejniethom A jkun jehtieg tissejjah il-puAzija.

Jghid A l-kwistjonijiet ta’ bejniethom kienu jkunu principalment dwar il-flus. Skont il-konvenut, l-attrici kienet tghinu fl-amministrazzjoni tan-negozju A kellu qabel izzewgu u kienet tippretendi A zzomm parti mill-flus A n-negozju kien jiggenera. Jghid A kienet qed izzomm ghaAha flus A n-negozju kien qed idahhal. Wara wiehed mill-incidenti fejn kellhom jissejhu l-puAzija, l-konvenut talab All-attrici tohrog ‘il barra mill-appartament fejn kienu joqghodu u marret toqghod ma’ binha. Dan kien f’Marzu 2012.

Eventwalment bl-assistenza tal-avukati rispettivi tal-partijiet, huma waslu ghal separazzjoni bonarja.

Konsiderazzjonijiet ta’ Dritt.

Artikolu 19 (1) (f) tal-Kapitolu 255 tal-Agijiet ta’ Malta jipprovdi ilA zwieg huwa null jekk jirrizulta ilA l-kunsens ta’ xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta’ xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjaA tal-hajja mizzewga jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg.

Gie ritenut ilA:-

“Fiz-zwieg ta’ konvenjenza ilA l-iskop tieghu uniku tieghu huwa biss biex il-konvenut jakkwista ic-cittadinanza Maltija u/jew id-dritt A joqghod u jirrisjedi hawn Malta, dak il-kunsens ikun simulat peress A eskluda posittivament iz-zwieg innifsu”. (**Mary Rose Abder Tahim vs Esam Abder Rahim** (PA 31.05.2000) u **Carmen El Shimi gia Tanti vs Ibrahim Mohamed Mohamed Ibrahim El Shimi** (PA 20.06.2002))

“Meta l-unika skop tal-kontraent ikun A jibqa’ Malta biex jahdem u eventwalment jikseb ic-cittadinanza, hu jkun qieghed posittivament jeskludi z-zwieg innifsu, b’mod A jkun hemm simulazzjoni totaA. Naturalment, f’dawn il-kazijiet wiehed m’ghandux jistenna A jsib prova diretta tas-simulazzjoni, fis-sens ta’ xi dikjarazzjoni espAcita tal-

intenzjoni ta' dak A jkun, pero' taA intenzjoni tista' tigi manifestata wkoll impAcitament". (**Josephine Grech vs Mahmoud Awwada sive Mahmoud AA Ibida** (PA 10.10.1995) u **Miriam Ramdan Mabrouk xebba Psaila vs Lovay Ramadan Wahba Mabrouk** (PA 16.01.1998))

Konsiderazzjonijiet dwar il-Fatti tal-Kaz.

Konsidrati l-provi kollha migjuba jirrizulta ilA dan tal-partijiet kien zwieg ta' konvenjenza ghall-attrici. Jirrizulta mill-fatti ppruvati u anke ammess mill-attrici ilA ir-ragunijiet ghaAex izzewget All-konvenut kienu tnejn:

1) Peress A kienet cittadina ta' pajjiz esteru mhux fl-Ewropa, u peress A riedet titlaq mill-pajjiz tal-origini taghha, ikkonsiddrat ilA biz-zwieg taghha mal-konvenut setghat takkwista c-cittadinanza Maltija;

2) Una volta hija takwista d-dritt A tirrisjedi f'Malta setghat iggib jghix f'Malta wkoll Al binha mill-ewwel zwieg.

Gie sufficjentement ippruvat ilA l-intenzjoni tal-attrici meta zzewget All-konvenut kienet sabiex titlaq permanentement mill-pajjiz tal-origini taghha u tkun tista' tistabbiAxxi r-residenza taghha u ta' binha hawn Malta. Fil-fatt il-kwistjonijiet ta' bejn il-partijiet kienu tista' tghid dejjem fuq l-aspett finanzjarju tal-hajja matrimonjaA. Ghall-attrici iz-zwieg mal-konvenut kien mezz kif tirrisjedi permanentement hawn Malta u tistabbiAxxi l-attivita' lavorativa taghha. F'dan il-pjan kellha wkoll A ggib jghix Malta Al binha kif fil-fatt sehh.

Jirrizulta ghalhekk ilA l-kunsens tal-attrici meta l-partijiet ikkuntrattaw iz-zwieg kien wiehed simulat u ghalhekk null u bla effett fil-Agi.

Fir-rigward tal-ispejjez, konsidrat ilA ir-raguni ghaAex iz-zwieg ta' bejn il-partijiet ser jigi dikjarat null huwa l-kunsens simulat tal-attrici, l-ispejjez ta' din il-kawza ghandhom jigu sopportati minnha.

Decide.

Ghal dawn il-motivi taqta u tiddeciedi din il-kawza bilA tilqa' t-talbiet attrici u tiddikjara z-zwieg ta' bejn il-partijiet bhala null u bla effett fil-Agi ai termini tal-Artikolu 19 (1) (f) tal-Kapitolu 255 tal-Agijiet ta' Malta.

Bl-ispejjez kontra l-attrici.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------